

מסורת הש"ס

א) ויחמת לה: ויגיד...
ב) ופי עשה כה מורה...
ג) עקר עקר שקב...
ד) ויגיד לה...
ה) חיהיה...
ו) חיהיה...
ז) חיהיה...
ח) חיהיה...
ט) חיהיה...
י) חיהיה...

תורה אור השלם

1 וכן תעשה לחמורו
וכן תעשה לשמלתו
וכן תעשה לכל אברת
אדך אשר תאבר ממנו
ואת הקנים תחך לך
ולמנע יעבד לך ואתרבת
לחיהיה: דברים כג ב
2 יחד עליו רעו מקבה
אף על עולות איוו לו רב
3 שלח השלח את האם
ואת הקנים תחך לך
למען יעבד לך ואתרבת
לחיהיה: דברים כג ב
4 לא תשא את אדך
בלבב חובת חובת את
עמך ולא תשא עליו
ידיקא טו ז
5 כי תראה חמור שגאך
ובין התח משאו ותרלת
מנוב לו עוב תעוב עמו:
שמות כה א
6 לא תראה את
חמור אדך או שורו
נפלים בדרך והתעלמת
מזהם הקם חקים עמו:
דברים כב ד

הגהות הגרא

א) ג' ופרה רועה בין
הכרמים כי נשפטים וביני
חריף ופי' ופרי' רבינו
מתי' פי' רבי' ס"ק ה:
ב) ופי' רבי' ס"ק ה:

רבינו הגאון

אסטרא. אמר רבא אמר
קרא לכל אבירת אחין
לרבות אבירת קרקע: ותיני
רישא שאוכלת בדרך אבירת
אבירה את רעים בדרך
ורועים בכרמים אבירה
היא. וקתני סיפא רצה
בכרמים ברי' זו אבירה
הא רועים אינה אבירה
קשיא רישא אסיפא. ופי'
רבא הכי רצה ופי'
כלפי השדה אבירה היא
והייב להתחור. רצה ופי'
כלפי המרה אבירה אבירה.
רועה בדרך ואפי' רועה
בכרמים אינה אבירה
אבל שי בה אבירת
קרקע שאוכלת תוסרות
ומספרת הכרם והיא דקתני
רצה בין הכרמים הויא
אבירה באבירת. ופי'
הוא כי ברעיה סכין אותה
זמרות הכרם ועושים את
חבורת חורו פי' מסתקבא
כי סיקוב זה לשון חבורה
הוא. ופי' רבא חתיא
רועה בכרמים אינה אבירה
ליבא דהא קרקע בוחים
היא. אבירת נופה ליבא
דהא רועים מעט מעט
והילוכים ביחזותא ואין
סיקובי. השב אפי' ק'

א) ע' לפי ד' ס ע"כ כ"
דכתיב ג' ח' דלמתי' סס
מסו' דמסוקי' לי' למחל.

אלו מציאות פרק שני בבא מציעא

לא.

קורדום בצד גדר. פירשתי לעיל (כה: סד'ה ואס ועל):
למה לי למכתב רחמנא פריקה בו' און לפרש למה לי
דכתב כוליה קרא דפריקה או דטעינה דל"כ היכי
קאמר לי אשמעינן טעינה דכשכר הא משמע לקמן (דף לב.)
דטעינה לא היו בשכר אלא משום

באסטרא ופרה רצה בין הכרמים הרי זו
אבירה מלית בצד גדר קורדום בצד גדר
ופרה רועה בין א) הכרמים אין זו אבירה
ג' ימים זה אחר זה הרי זה אבירה יראה
מים ששופפין ובאין הרי זה גודר בפניהם
אמר רבא וילכ אבירה אחך ילרבות
אבירת קרקע א"ל רב חנניה לרבא תניא
דמסייע לך ראה מים ששופפין ובאין הרי
זה גודר בפניהם א"ל אי משום הא לא
תסייעי הכא במאי עסקינן בדאיכא עומרין
אי דאיכא עומרין מאי למימרא לא צריכא
דאית בה עומרין דצריכי לארעא מהו
דתימא כיון דצריכי לארעא כי גופה דארעא
דמיין קמ"ל: מצא חמור ופרה [וכו']:

הא גופה קשיא אמרת מצא חמור ופרה
רועין בדרך אין זו אבירה רועין בדרך הוא
דלא הוו אבירה הא רצה בדרך רועה
בין הכרמים הויא אבירה אימא סיפא
חמור וכלוי הפוכים ופרה רצה בין הכרמים
הרי זו אבירה רצה בין הכרמים הוא דהויא
אבירה הא רצה בדרך רועה בין הכרמים
אין זו אבירה א"ל אמר רבא אבי' יגיד עליו ריעו
תנא רועה בדרך דלא הויא אבירה והוא
הדין לרועה בין הכרמים תנא רצה בין

הכרמים דהויא אבירה והוא הדין לרצה בדרך א"ל רבא אי יגיד עליו ריעו
ליחתי קילתא וכ"ש חמורתא ליחתי רצה בדרך דהויא אבירה וכ"ש רצה
בין הכרמים ולחתי רועה בין הכרמים דלא הויא אבירה וכ"ש רועה
בדרך אלא אמר רבא רצה ארצה לא קשיא ה' היא דאפה לגבי דברא הא
דאפה לגבי מתא רועה ארועה נמי לא קשיא כאן באבירת גופה כאן
באבירת קרקע וכי קתני רועה בדרך לא הויא אבירה הא רועה בין
הכרמים הויא אבירה באבירת קרקע וכי קתני רצה בין הכרמים הויא
אבירה הא רועה בין הכרמים לא הויא אבירה גופה דרצה בין
הכרמים מסקבא ורועה בין הכרמים לא מסקבא ורועה בין הכרמים נמי
דלא מסקבא תיפוק ליה משום אבירת קרקע ידכותי ותיפוק ליה משום
אבירת גופה דדלמא קמלו לה באתרא דמתרו והדר קמלי ודלמא אתרו
בה אי אתרו בה וילא אודרתו בה ודאי אבירה מדעת היא: החזירה
וברחה החזירה וברחה [וכו']:

הא הויא אבירה גופה דרצה בין
הכרמים מסקבא ורועה בין הכרמים לא
מסקבא ורועה בין הכרמים נמי דלא
מסקבא תיפוק ליה משום אבירת קרקע
ידכותי ותיפוק ליה משום אבירת גופה
דדלמא קמלו לה באתרא דמתרו והדר
קמלי ודלמא אתרו בה אי אתרו בה וילא
אודרתו בה ודאי אבירה מדעת היא:
החזירה וברחה החזירה וברחה [וכו']:

הא הויא אבירה גופה דרצה בין
הכרמים מסקבא ורועה בין הכרמים לא
מסקבא ורועה בין הכרמים נמי דלא
מסקבא תיפוק ליה משום אבירת קרקע
ידכותי ותיפוק ליה משום אבירת גופה
דדלמא קמלו לה באתרא דמתרו והדר
קמלי ודלמא אתרו בה אי אתרו בה וילא
אודרתו בה ודאי אבירה מדעת היא:
החזירה וברחה החזירה וברחה [וכו']:

הא הויא אבירה גופה דרצה בין
הכרמים מסקבא ורועה בין הכרמים לא
מסקבא ורועה בין הכרמים נמי דלא
מסקבא תיפוק ליה משום אבירת קרקע
ידכותי ותיפוק ליה משום אבירת גופה
דדלמא קמלו לה באתרא דמתרו והדר
קמלי ודלמא אתרו בה אי אתרו בה וילא
אודרתו בה ודאי אבירה מדעת היא:
החזירה וברחה החזירה וברחה [וכו']:

הא הויא אבירה גופה דרצה בין
הכרמים מסקבא ורועה בין הכרמים לא
מסקבא ורועה בין הכרמים נמי דלא
מסקבא תיפוק ליה משום אבירת קרקע
ידכותי ותיפוק ליה משום אבירת גופה
דדלמא קמלו לה באתרא דמתרו והדר
קמלי ודלמא אתרו בה אי אתרו בה וילא
אודרתו בה ודאי אבירה מדעת היא:
החזירה וברחה החזירה וברחה [וכו']:

הא הויא אבירה גופה דרצה בין
הכרמים מסקבא ורועה בין הכרמים לא
מסקבא ורועה בין הכרמים נמי דלא
מסקבא תיפוק ליה משום אבירת קרקע
ידכותי ותיפוק ליה משום אבירת גופה
דדלמא קמלו לה באתרא דמתרו והדר
קמלי ודלמא אתרו בה אי אתרו בה וילא
אודרתו בה ודאי אבירה מדעת היא:
החזירה וברחה החזירה וברחה [וכו']:

עין משפט

קבא א ב מ"י פט"ו
מח' אבירה אלס
כ כ משפט פט"ו טושי"ט
ח"מ ט"ו ר"ס טושי"ט
קבא ג ד מ"י ט"ו פ"ט
הלכא כ פתג ט"ו
טושי"ט ח"מ ט"ו ר"ס טושי"ט
ט:

קבא ז ח ט"ו פ"ט
ט"ו ט"ו ט"ו פ"ט
טושי"ט ח"מ ט"ו ר"ס טושי"ט
טושי"ט ח"מ ט"ו ר"ס טושי"ט
ט:

קבא ח ט"ו פ"ט
ט"ו ט"ו ט"ו פ"ט
טושי"ט ח"מ ט"ו ר"ס טושי"ט
טושי"ט ח"מ ט"ו ר"ס טושי"ט
ט:

קבא ט ט"ו פ"ט
ט"ו ט"ו ט"ו פ"ט
טושי"ט ח"מ ט"ו ר"ס טושי"ט
טושי"ט ח"מ ט"ו ר"ס טושי"ט
ט:

קבא י ט"ו פ"ט
ט"ו ט"ו ט"ו פ"ט
טושי"ט ח"מ ט"ו ר"ס טושי"ט
טושי"ט ח"מ ט"ו ר"ס טושי"ט
ט:

מוקף רש"י

אין לי אלא לבריה
השב השב מעליהם
לגינתו ולחורבתו
מנוין. דפני ליה למחל
בהשכחו לגינתו דפעלים
וב' טו. הבל צריכין
דעת בעלים. גונג וזול
או אחד מהשכח שומרין
סחורין לרין להדיע
לפעלים ולס לא להדיע
חיוב הממון בחליוות
(טו). שלח אפילו מאה
פעמים משמע. שלח
לפעלים משמע ורבי דתשלח
לפי סוף דמח. אין לי.
לרין שלח אלא לגבי
הכרם. לדבר מצוה.
קו יולת וטהרת מלוע
(וחזיק קמא).

רבינו הגאון

פעמים השיבם אפי'
לגינתו ולחורבתו דיו. אמר
ר"א הכל צריכין דעת
[בעלים] חרף מהשבת
אבירה (לבעלים) שהרי
ריבחה התורה בה השבות
הרבה. וכן שלח תשלח את
האם חייב לשלח אפי'
ק' פעמים ואפי' צריך לה
לרבר מצוה בנות הטרות
מצווע ויבוצא בו אפי'
הכי חייב לשלח האם
וכן דין הובח תוכית אפי'
ק' פעמים ואפי' תלמוד
לר. וכן דין עובת עובד
וכן הקם חקים בין בעלי
עמו בין אבין בעלי עמו